

COMPENSATIECOMMISSIE

Zaaknummer Compensatiecommissie 2012CC057 (tweede aanvraag)

datum uitspraak 22/12/2014

De Compensatiecommissie voor seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland (hierna ook te noemen: de Compensatiecommissie) geeft op grond van de Compensatieregeling R.-K. Kerk Nederland (hierna ook te noemen: de Compensatieregeling) het volgende advies naar aanleiding van de aanvraag tot compensatie door:

[naam],
geboren op [datum],
wonende te [plaats],
hierna te noemen: verzoeker,
juridisch adviseur: mr. S. van Schaik, advocaat te Uden,

te voldoen door:

de Congregatie van de Heilige Geest,
gevestigd te [plaats],
hierna te noemen: verweerder.

1. Verloop van de procedure

1.1 *verloop van de eerste compensatieprocedure*

Naar aanleiding van het eerder door verzoeker ingediende verzoek tot compensatie heeft de Compensatiecommissie - op basis van het door de Klachtencommissie in haar advies van 7 november 2011 gegrond verklaard seksueel misbruik dat door (wijlen) pater [volledige naam] (hierna te noemen: pater [naam]) aan verzoeker was aangedaan - op 20 november 2012 een advies uitgebracht (met zaaknummer 2012CC057). In dat advies heeft de Compensatiecommissie verweerder geadviseerd om aan verzoeker een bedrag van €25.000,- te betalen op basis van een indeling in categorie 4. Die procedure, die heeft geresulteerd in het hiervoor genoemde advies van de Compensatiecommissie d.d. 20 november 2012, wordt hierna genoemd: 'eerste compensatieprocedure'.

1.2 *verloop van de onderhavige (tweede) compensatieprocedure*

Op 9 april 2014 is ter griffie van de Compensatiecommissie het aanvullende aanvraagformulier ontvangen voor het verkrijgen van compensatie wegens (aanvullend) vastgesteld seksueel misbruik in de R.-K. Kerk Nederland. Het betreft wederom seksueel misbruik dat door pater [naam] verzoeker als minderjarige is aangedaan.

Als bewijs van dit aanvullende seksueel misbruik is meegestuurd de brief d.d. 18 februari 2014 van verweerder, waarin verweerder het aanvullende seksueel misbruik, zoals door verzoeker is verwoord in zijn aanvullende klaagschrift van 9 september 2013, heeft erkend.

1.3 Het door verweerder ingevulde antwoordformulier is door de griffie ontvangen.

1.4 Bij brief van 16 juli 2014 heeft de voorzitter van de Compensatiecommissie verzoeker te kennen gegeven dat - op basis van het in 1.2 genoemd bewijs van (aanvullend) seksueel misbruik - de aanvraag van verzoeker definitief zal worden ingedeeld in categorie 5 als 'uitzonderlijk seksueel misbruik'. Voorts heeft de voorzitter van de Compensatiecommissie in voornoemde brief op de voet van artikel 19 van de Compensatieregeling verzoeker in de gelegenheid gesteld nadere bewijsstukken over te leggen van de geleden vermogensschade, in aanvulling op de brieven d.d. 1 augustus en 18 oktober 2012, die verzoeker in het kader van de eerste compensatieprocedure reeds had overgelegd. Namens verzoeker is hierop geantwoord bij brief van 15 augustus 2014. Verweerder heeft bij brief van 1 september 2014 daarop gereageerd.

1.5 Door het indienen van het aanvraagformulier heeft verzoeker aangegeven akkoord te gaan met de Compensatieregeling. Ook verweerder heeft zich aan de Compensatieregeling onderworpen. Beide partijen hebben afschriften gekregen van alle genoemde stukken die deel uitmaken van het dossier waarover de Compensatiecommissie beschikt.

2. De vaststaande feiten

2.1 Vaststaande feiten in de eerste Compensatieprocedure:

In de eerste compensatieprocedure is de Compensatiecommissie voor de beoordeling van de aanvraag tot compensatie uitgegaan van de feiten en omstandigheden, zoals die door de Klachtencommissie in haar advies d.d. 7 november 2011 waren vastgesteld en gegrond bevonden. Kort weergegeven en nader beschreven in dat advies van de Klachtencommissie ging het bij de beoordeling van de aanvraag in de eerste compensatieprocedure om het navolgende seksueel misbruik.

Verzoeker is in de periode [jaartal-jaartal] regelmatig seksueel misbruikt door (wijlen) pater [volledige naam] (hierna: Pater [naam]). Verzoeker was toen 13 tot 14 jaar oud en zat op het Kleinseminarie in [plaats]. Het misbruik vond plaats op de kamer van pater [naam]. In eerste instantie beperkte het lichamelijk contact zich tot stevig vasthouden en knuffelen. Later begon pater [naam] verzoeker te betasten in zijn schaamstreek en moest verzoeker pater [naam] betasten in diens schaamstreek. Langzamerhand breidden deze handelingen zich uit in die zin dat verzoeker pater [naam] met de hand en oraal moest bevredigen.

Pater [naam] heeft ook eenmaal geprobeerd om verzoeker anaal te penetreren, hetgeen niet lukte.

Dit seksueel misbruik heeft de Compensatiecommissie in haar advies van 20 november 2012 ingedeeld in categorie 4.

2.2 Vaststaande feiten in de onderhavige Compensatieprocedure:

Aangezien verzoeker veel moeite heeft/had om mensen te kunnen vertrouwen en zich erg moeilijk kon uiten, heeft verzoeker gedurende het verloop van de klachtenprocedure in 2011 zijn verhaal niet volledig kunnen vertellen.

Het gevolg hiervan is geweest dat verzoeker zowel in het klaagschrift van destijds als tijdens de hoorzitting bij de Klachtencommissie niet zijn volledige verhaal heeft kunnen doen. Verzoeker is pas na afloop van de klachtprocedure met zijn volledige verhaal naar buiten gekomen. Dat verzoeker hiertoe niet eerder in staat is geweest, is het gevolg van gevoelens van diepe schaamte en vernedering.

Op basis van de brief van 18 februari 2014, waarin verweerder het in het klaagschrift van 9 september 2013 vermelde (aanvullende) seksueel misbruik heeft erkend, gaat het voor de beoordeling van de aanvullende aanvraag tot compensatie om het navolgende seksueel misbruik, dat verzoeker door pater [naam] is aangedaan in aanvulling op het onder 2.1 vermelde seksueel misbruik.

Aangezien het pater [naam] niet lukte om verzoeker anaal te penetreren, kwam hij klaar tussen de billen van verzoeker. Na afloop zat de onderbroek van verzoeker onder het bloed. Vanaf dat moment is verzoeker pater [naam] '[bijnaam]' gaan noemen. Na deze poging tot verkrachting, is er geen sprake meer geweest van anale penetratie door pater [naam]. Wel werd verzoeker gedwongen om hem (pater [naam]) anaal te penetreren, hetgeen gedurende de periode van twee jaar wekelijks heeft plaatsgevonden. Hoewel pater [naam] eenmalig heeft geprobeerd om verzoeker anaal te penetreren, heeft hij regelmatig zijn penis tussen de billen van verzoeker gestopt om op deze manier klaar te komen. Verzoeker heeft derhalve vele malen in gebukte houding voor pater [naam] moeten staan.

Het seksueel misbruik bestond naast de afgedwongen penetratie van pater [naam], voornamelijk uit orale seks, waarbij verzoeker de penis van pater [naam] in zijn mond moest nemen en pater [naam] in verzoekers mond klaarkwam. De heeft de eerste keer geleid tot spontaan overgeven, waarna verzoeker van pater [naam] een klap op zijn hoofd kreeg. Na die eerste keer moest hij ieder keer bij het doorslikken van het sperma van pater [naam] kokhalzen. Verzoeker werd ook gedwongen om in de penis van pater [naam] te bijten.

Ook heeft pater [naam] verzoeker getongzoend en diende verzoeker pater [naam] af te trekken. Alle handelingen die verzoeker bij pater [naam] diende te verrichten, heeft verzoeker ook moeten ondergaan, met uitzondering van de afgedwongen penetratie.

Het seksueel misbruik ging gepaard met zowel lichamelijk als geestelijk geweld. Hij kreeg klappen die soms zo hard waren dat verzoeker er door neerviel.

3. Het bewijs en categorie-indeling

3.1 bewijs

Het bewijs van seksueel misbruik, zoals onder 2.2 vermeld, van de aard daarvan en van de relevante bijkomende omstandigheden is door verzoeker geleverd door overlegging van de schriftelijke erkenning door verweerder zoals vermeld in de brief van 18 februari 2014. De Compensatiecommissie stelt een schriftelijke erkenning van het gepleegde seksueel misbruik, de aard ervan en de bijkomende omstandigheden door een RK-instelling op één lijn met een schriftelijke erkenning door de dader, zoals genoemd in artikel 7 sub e van de Compensatieregeling.

3.2 categorie-indeling

Voor de categorie-indeling dient het totale verzoeker aangedaan seksueel misbruik te worden beoordeeld. Het gaat om de vraag in welke categorie het seksueel misbruik dat verzoeker in zijn totaliteit is aangedaan, dient te worden ingedeeld. Daarom dient zowel het seksueel misbruik, zoals onder 2.1 genoemd (en dat de basis vormde voor het eerste advies van de Compensatiecommissie d.d. 20 november 2012), als ook het seksueel misbruik dat in de onderhavige (tweede) procedure aan de orde is, zoals onder 2.2 genoemd, als uitgangspunt genomen te worden voor de categorie-indeling.

Gelet op het totale jegens verzoeker gepleegde seksueel misbruik, zoals vermeld onder 2 (2.1 en 2.2) en het geleverde bewijs daarvan zoals vermeld onder 3.1, oordeelt de Compensatiecommissie dat sprake is van 'uitzonderlijk seksueel misbruik', als bedoeld in de eerste zinsnede van artikel 5 sub 5 van de Compensatieregeling.

De Compensatiecommissie komt tot dit oordeel gelet op de volgende en verzwarende omstandigheden:

- Het misbruik ving aan op de kwetsbare leeftijd van dertien jaar.
- Het misbruik heeft lang, te weten gedurende twee jaren, plaatsgevonden.
- Het misbruik bestond uit betasting van intieme delen over en weer, gedwongen oraal seksuele handelingen over en weer, aftrekken over en weer en een poging tot anale verkrachting waarbij sprake is geweest van (een begin van) binnendringen, en het gedwongen anaal moeten penetreren van pater [naam].
- Het misbruik heeft regelmatig, te weten wekelijks, plaatsgevonden.
- Het misbruik vond plaats in het tehuis dat op dat moment het 'thuis' was voor verzoeker waardoor zijn gevoel van veiligheid werd geschaad.
- Het misbruik ging gepaard met geestelijke en fysieke mishandeling (slaag, bedreiging, klei-nering).

Ten overvloede merkt de Compensatiecommissie op dat, hoewel hier sprake kan zijn van seksueel misbruik dat in meerdere categorieën zou kunnen vallen, voor de te adviseren uitkering volgens de toelichting op de Compensatieregeling alleen de hoogste categorie geldt (zie Toelichting op de Compensatieregeling, paragraaf De categorieën, 4^e alinea).

4. Bedrag financiële compensatie en kosten rechtsbijstand

algemeen

4.1 De Compensatieregeling kent, zoals de toelichting bij de Compensatieregeling het omschrijft, een tegemoetkoming naar billijkheid in de schade ontstaan door seksueel misbruik. In een aantal gevallen zal de compensatie de schade dekken, in een aantal gevallen zal dat niet zo zijn. De in deze regeling omschreven compensatie heeft het karakter van smartengeld ter erkenning van het jegens verzoeker gepleegde seksueel misbruik en ter genoegdoening van het geschokte rechtsgevoel. Het is bedoeld om een materiële vergoeding te bieden ter verzachting van het gedurende vele jaren ondergane psychisch leed, de pijn, het verdriet en de gederfde levensvreugde. Tevens is de vergoeding, zoals de toelichting op de regeling vermeldt, bestemd voor vergoeding van sommige uitgaven die gedaan zijn ten gevolge van het misbruik, afgezien van de vergoeding voor vermogensschade, als bedoeld in artikel 5 onder 5 van de Compensatieregeling.

4.2 stelling verzoeker over vermogensschade en causaal verband

Op verzoek van de voorzitter van de Compensatiecommissie bij brief van 16 juli 2014 is namens verzoeker bij brief van 15 augustus 2014 een nadere onderbouwing gegeven van de door verzoeker geleden vermogensschade, zulks in aanvulling op de eerdere brieven van 1 augustus en 18 oktober 2012, die in het kader van de eerste compensatieprocedure reeds waren overgelegd.

Voor een samenvatting van de voornoemde brieven van 1 augustus en 18 oktober 2012, zij verwezen naar overweging 4.2 van het advies van de Compensatiecommissie d.d. 20 november 2012, welke overweging hier als ingelast dient te worden beschouwd.

In de brief van 15 augustus 2014 benadrukt verzoeker voorts dat in de onderhavige procedure een ander, te weten een lichter beoordelingscriterium geldt: de geleden vermogensschade en het causaal verband met het seksueel misbruik behoeft niet langer 'zonder gerede twijfel aannemelijk' te worden gemaakt, maar hoeft alleen 'aannemelijk' te zijn gemaakt.

Daarnaast wijst verzoeker er op dat ook het geestelijk en fysiek misbruik dat verzoeker in het kader van het seksueel misbruik is aangedaan, er toe heeft bijgedragen dat verzoeker het gymnasium voortijdig heeft verlaten waardoor hij op een lager niveau werkzaam is gebleven in zijn arbeidzame leven, met vermogensschade tot gevolg. Tot slot wijst verzoeker er op dat het geestelijk, fysiek en seksueel misbruik dat hem in onderlinge verwevenheid is aangedaan, ook onmiskenbaar zijn sporen heeft nagelaten ten aanzien van zijn gezondheid.

Verzoeker handhaaft dan ook in deze procedure - in navolging van zijn aanspraak zoals geformuleerd in de eerste compensatieprocedure - zijn aanspraak op de maximaal te adviseren compensatie.

4.3 stelling verweerder over vermogensschade en causaal verband

Verweerder heeft bij brief van 1 september 2014 te kennen gegeven af te zien van het geven van een inhoudelijke reactie.

overweging Compensatiecommissie

4.4 Nu naar het oordeel van de Compensatiecommissie in deze zaak sprake is van een geval van 'uitzonderlijk seksueel misbruik' als bedoeld in categorie 5 geldt, aldus de toelichting, niet de voorwaarde, dat het causaal verband tussen het seksueel misbruik en de substantiële vermogensschade zonder gerede twijfel aanwezig dient te zijn. Gezien de bijzondere ernst van het bovengenoemde seksueel misbruik en gezien de bijkomende omstandigheden ligt in de visie van de Compensatiecommissie substantiële vermogensschade als gevolg van het misbruik in gevallen van 'uitzonderlijk seksueel misbruik' voor de hand. Wel dient ook in geval van uitzonderlijk seksueel misbruik de gestelde vermogensschade en het causaal verband met het seksueel misbruik in enige mate aannemelijk te zijn gemaakt.

4.5 De Compensatiecommissie handhaaft - na (her)beoordeling van de brieven van verzoeker d.d. 1 augustus en 18 oktober 2012 en de brief van 15 augustus 2014 - haar oordeel dat van advisering van vermogensschade geen sprake kan zijn. Hoewel in de eerste Compensatieprocedure het striktere criterium 'zonder gerede twijfel' gehanteerd diende te worden en in de onderhavige procedure vermogensschade 'slechts aannemelijk' hoeft te worden gemaakt, is de Compensatiecommissie van oordeel dat ook op basis van dat lichtere criterium onvoldoende aanknopingspunten voorhanden zijn om te kunnen concluderen dat het seksueel misbruik tot substantiële vermogensschade heeft geleid. De overwegingen onder 4 uit het advies van de Compensatiecommissie van 20 november 2012 dienen hier als ingelast te worden beschouwd, met die kanttekening dat ook met toepassing van het lichtere criterium het eindoordeel ongewijzigd blijft.

De Compensatiecommissie voegt daar aan toe dat onvoldoende aanknopingspunten voorhanden zijn dat het doubleren in de derde klas van het gymnasium en het daarop volgende vertrek aan het misbruik te wijten is, aangezien verzoeker in de twee daaraan voorafgaande jaren ([jaar] en [jaar]) wél was bevorderd, terwijl het misbruik enkele jaren daarvoor (in [periode]) heeft plaatsgevonden. Ook de brief van [datum] biedt daarvoor onvoldoende houvast. Daarbij komt dat verzoeker onafgebroken heeft deelgenomen aan het arbeidsproces, terwijl er geen (medische) gegevens zijn overgelegd op basis waarvan aannemelijk wordt dat sprake was van een onvermogen tot concentreren of studeren, laat staan dat dit onvermogen toegerekend moet worden aan het onderhavige misbruik.

Wel acht de Compensatiecommissie aannemelijk - zo heeft zij ook reeds vermeld in haar advies van 20 november 2012 - dat het doubleren in het eerste jaar van het gymnasium veroorzaakt is door het misbruik omdat dit doubleren direct volgde op de periode van het misbruik.

De Compensatiecommissie acht aannemelijk dat dit doubleren tot enige vermogensschade zal hebben geleid.

Het voorgaande brengt met zich dat slechts gedeeltelijk sprake is van een voldoende aannemelijk causaal verband tussen enerzijds de (substantiële) vermogensschade en anderzijds het seksueel misbruik.

4.6 Uiteraard heeft verzoeker voor het seksueel misbruik dat hem in zijn jeugd op een kwetsbare leeftijd is aangedaan en dat (vanwege de onder 3.2 vermelde redenen) als uitzonderlijk seksueel misbruik heeft te gelden, daarnaast recht op een aanzienlijke immateriële schadevergoeding voor het leed, waarmee hij in de loop van zijn leven dientengevolge geconfronteerd is geweest.

De Compensatiecommissie hecht eraan op te merken dat zij zich rekenschap heeft gegeven van het feit dat verzoeker decennialang het misbruik als een niet bespreekbaar geheim met zich heeft moeten dragen. Ook is verzoeker jarenlang geconfronteerd geweest met gevoelens van diepe schaamte en vernedering. De toekenning van compensatie is niet alleen bedoeld voor een min of meer objectief vast te stellen nadeel, maar ook ter verkrijging van genoegen en herstel van een geschokt rechtsgevoel.

4.7 Alle feiten en omstandigheden afwegend komt de Compensatiecommissie tot het oordeel dat verweerder geadviseerd dient te worden in zijn totaliteit (gebaseerd op het in zijn totaliteit door pater [naam] aan verzoeker aangedaan seksueel misbruik) aan verzoeker een bedrag van €50.000,- te betalen voor materiële en immateriële schade. Gelet op het feit dat verweerder op basis van het eerdere advies van de Compensatiecommissie van 20 november 2012 reeds een bedrag van €25.000,- heeft betaald, welk bedrag krachtens artikel 4 van de Compensatieregeling in mindering dient te worden gebracht op het thans te adviseren bedrag, resteert een te adviseren bedrag van €25.000,-.

4.8 Verzoeker heeft een nota ter hoogte van €355,82 inclusief kantoorkosten en BTW overgelegd aan de Compensatiecommissie ter zake van kosten van rechtsbijstand gemaakt in het kader van het aanvragen van de financiële compensatie. De Compensatiecommissie is van oordeel dat dit bedrag ter zake van de redelijke kosten rechtsbijstand integraal voor vergoeding in aanmerking komt.

5. Slotsom

5.1 De Compensatiecommissie heeft kennisgenomen van alle stukken in het onderhavige dossier en is op grond daarvan tot het oordeel gekomen dat de onderhavige aanvraag gelet op de bepalingen van de Compensatieregeling dient te worden ingedeeld in categorie 5 als 'uitzonderlijk seksueel misbruik' en dat de hierna te vermelden bedragen voor betaling in aanmerking dienen te komen.

5.2 Betaling van compensatie en kosten van rechtsbijstand geschiedt zonder dat van de verzoeker tot compensatie finale kwijting ter zake van schadevergoeding wegens seksueel misbruik wordt verlangd.

5.3 Deze beslissing van de Compensatiecommissie geldt als bindend advies voor verweerder en is noch voor verzoeker, noch voor verweerder vatbaar voor enige vorm van beroep bij de Compensatiecommissie.

6. Het advies

De Compensatiecommissie komt tot een indeling van de aanvraag van verzoeker in categorie 5 als uitzonderlijk misbruik en adviseert verweerder binnen zes weken te rekenen vanaf de dag na deze uitspraak:

- een bedrag van €25.000,-- (€50.000,-- minus het reeds door verweerder aan verzoeker betaalde bedrag van €25.000,--) te betalen aan verzoeker, alsmede
- aan de advocaat van verzoeker een bedrag van €355,82 te betalen ter zake van kosten van rechtsbijstand.

Deze beslissing is gewezen door de Compensatiecommissie in de samenstelling mr. B. H. (voorzitter) mr. K.H. F. en de heer E.S. G. bijgestaan door mr. E.B. S.-van C., griffier, op 22/12/2014 en is ondertekend door de voorzitter.

voorzitter